

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים
מנהליים**

עת"מ 21-10-65341 המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר נ' מתאם
פעולות הממשלה בשטחים

מספר בקשה: 3

לפני כבוד השופטת אסתר נחליאלי היאט

העותרת **המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
ע"י ב"כ עו"ד דניאל שנהר ואח'**

נגד

משיב **מתאם פעולות הממשלה בשטחים
ע"י ב"כ עו"ד מפרקליטות מחוז תל אביב (אזרחי)**

1

החלטה

2

3 ושוב נדרשת תשובה לשאלה האם לפסוק הוצאות לטובת עותר שהגיש עתירה לקבלת מידע מרשות
4 מכוח חוק חופש המידע, כשהעתירה מיצתה עצמה בכך שהרשות מסרה את המידע לאחר הגשת
5 העתירה, ועל כן גם לא נדרשה להגיב וממילא בלי שהתקיים דיון לבירור טענות העותר. זוהי תמצית
6 העניין שבפני ולכך אדרש במסגרת ההחלטה דנא.

7

8

רקע

9 1. ביום 29.4.2021 פנתה העותרת, עמותת המוקד להגנת הפרטיות מיסודה של ד"ר לוטה
10 זלצברג למשיב, מתאם פעולות הממשלה בשטחים בבקשה מכוח חוק חופש המידע. המידע
11 שביקשה היה מידע לגבי "בקשות לאיחוד משפחות בגדה המערבית וגן בנוגע לבקשות
12 לרישיון ביקור/הארכת רישיון ביקור בגדה המערבית" (נספח ע/1 לעתירה).

13

14 2. ביום 27.5.2021 הודיע המשיב לעותרת "על הארכת מועד מסירת ההודעה על החלטה
15 בבקשתכם, ב-30 ימים נוספים, עקב מורכבות הפניה ושיקולים רלוונטיים נוספים" (נספח
16 ע/2 לעתירה). ב-29.6.2021 שלח המשיב מכתב נוסף לעותרת והודיע "על הארכת המועד
17 למתן תשובה לבקשתך ב-60 ימים נוספים" וזאת "בשל היקפו של המידע המבוקש ומורכבות
18 הפנייה" (נספח ע/3 לעתירה).

19

20 3. בחלוף 60 ימים מההודעה האחרונה של המשיב, שלחה העותרת ביום 9.9.2021 מכתב
21 לממונה ויזכירה כי המועד המובטח חלף ותגובה אין: "משחלפו למעלה מארבעה חודשים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 21-10-65341 המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצבורגר נ' מתאם פעולות הממשלה בשטחים

- 1 מעת משלוח הבקשה, נודה למענה, על מנת למנוע פנייה לערכאות" (נספח 4/ לעתירה).
 2 משלא התקבל מענה כאמור, הוגשה העתירה.
 3
 4 .4 בהעדר תגובה ל'תזכורת' של העותרת ולאחר שגם חלף פרק זמן מטפיק נאז המכתב ששלחה
 5 העותרת הגישה את העתירה דנא ביום 27.10.2021.
 6 ביום 23.11.2021 הוגשה "בקשה מוסכמת למחיקת העתירה" מאחר שב- 18.11.2021 ענה
 7 המשיב לפניית העותרת למידע לפי חופש המידע ומסר לה את המידע המבוקש, למעט סעיף
 8 אחד מהבקשה המקורית שנדחה בנימוק שהמידע הרלוונטי לא מצוי אצל המשיב (נספח 1
 9 לבקשה המוסכמת למחיקת העתירה). במסגרת הבקשה המוסכמת הובהר כי העותרת
 10 מבקשת להגיש בקשה לפסיקת הוצאות לזכותה. בהתאם למוסכם, ניתן פסק דין למחיקת
 11 העתירה, והוריתי למשיב להגיב לעניין ההוצאות. במסגרת עתירה זו אתייחס, אפוא,
 12 להוצאות שמבקשת העותרת לפסוק.
 13
 14 **טענות העותרת**
 15 .5 בקשת העותרת היא "לחייב את המשיב בהוצאות העתירה, ולהורות על השבת האגרה
 16 בהתאם לתקנות" (סעיף 12 לטיעוני העותרת). לתמיכה בבקשתה הפנתה העותרת לבג"ץ
 17 842/93 שייך סלימאן אל נסאסרה נ' שר הבינוי ווהשיכון, פד"י מח(4) 217 (1994), וביקשה
 18 ליישם את "המבחנים לעניין השתת הוצאות על הצד שכנגד" (סעיף 4 לטיעוני העותרת),
 19 ולפסוק לזכותה הוצאות.
 20
 21 .6 בין היתר טענה כי אי מענה של המשיב, גם לאחר התזכורת, הצדיק את הגשת העתירה וכי
 22 לו היה המשיב מגיב לפניית העותרת בזמן היתה העתירה מתיירת. העותרת הפנתה גם
 23 לעת"ם (ת"א) 12936-09-20 ד"ר יחזקאל שלום נ' הממונה על יישום חוק חופש המידע
 24 במשרד הביטחון (15.11.2021) (להלן: "עניין שלום") בו קבעתי כי עיקרון המידתיות
 25 הדיונית מטה את הכף לחייב בהוצאות את הרשות שמשיבה לבקשה לפי חוק חופש המידע,
 26 אם מתברר כי הרשות היתה יכולה ליתר את הגשת העתירה "במאמץ סביר" כנדרש בחוק
 27 חופש המידע, במענה לבקשה. ובעניינינו טענה העותרת כי בקשת המידע שהוגשה לא היתה
 28 מורכבת או ארוכה באופן חריג המצדיק פרק זמן כה ממושך.
 29
 30 **טענות המשיב**
 31 .7 המשיב דחה את טענת העותרת כי הגשת העתירה היא שגרמה למתן התשובה לבקשה,
 32 והדגיש כי "המידע נאסף לכל אורך התקופה מאז הגשת הבקשה, ומעת הגשתה נמסר לח"מ

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 21-10-65341 המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצבורגר נ' מתאם
פעולות הממשלה בשטחים

- 1 שגובש נוסח מענה, אך הוא ממתין לקבלת אישור מגורמים בכירים במשיב" (סעיף 10)
2 לטיעוני המשיב).
3
4 8. עוד ציין המשיב כי העתירה נמחקה בשלב מוקדם ובטרם דיון ובלי שהגיש את תגובתו
5 לעתירה; כי העתירה אינה מורכבת והגשתה לא דרשה מומחיות או מיומנות, וכי היא
6 ממוקדת בפנייה פרטנית בלבד. בנוסף, הדגיש כי המענה לבקשה לפי חופש המידע ניתן ואין
7 לפסוק הוצאות לחובת המשיב בנסיבות העניין, ואת טענותיו תמך בהחלטות של בית המשפט
8 המנהלי.
9
10 **והחלטתי**
- 11 9. שבתי ועיינתי בכתב העתירה ובטיעונים שהגישו הצדדים לעניין ההוצאות, כן נתתי דעתי
12 לאמור בחוק ובתקנות בתי משפט לעניינים מינהליים ולפסיקה הרלוונטית והגעתי למסקנה
13 כי יש טעם לבקשת העותרת וכי בנסיבות יש מקום לחייב את המשיב בהוצאות.
14
15 10. נקודת המוצא לדיון היא תקנה 41(א) לתקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדר דין),
16 התשס"א-2000, הנסמיכה את בית המשפט לעניינים מינהליים "לחייב בעל דין בתשלום
17 שכר טרחת עורך דין והוצאות המשפט לטובת בעל דין אחר". באופן כללי, פסיקת ההוצאות
18 בבית המשפט לעניינים מינהליים לא צריכה להיות שונה מפסיקת ההוצאות בהליכים
19 אזרחיים אחרים (ראו: עע"ם 4620/11 אומימה חאמד קישאוי נ' שר הפנים, פסקה 9
20 7.8.2021); דפנה ברק ארז משפט מינהלי כרך ד' 463-68 (2017)).
21
22 11. מספר שיקולים רלוונטיים לדיון בפסיקת ההוצאות בנסיבות כבענייננו:
23 א. בענייננו, לא מילא המשיב את החובות שהיו מוטלות עליו מכוח חוק חופש המידע, לא
24 הגיב בזמן הקבוע בחוק חופש המידע, קבע לעצמו ארכה, שהעותרת קיבלה ולאחר מכן
25 ארכה נוספת אף היא כובדה על ידי העותרת – אך בסיום התקופה לא השיב, אף לא
26 הגיב לתזכורת שנשלחה אליו. לא כך מצופה מרשות להתנהל, ובנסיבות אלה היה
27 מקום להגשת העתירה.
28 לא אחת נפסק כי "עם חקיקתו של חוק חופש המידע נפל דבר במשפטנו – הנחת היסוד
29 היא שמידע ציבורי הוא מידע שלציבור יש זכות לקבלו (כאמור בסעיף 1 לחוק), ואילו
30 אי-הגילוי הוא החריג" (כב' השופטת ברק-ארז בעע"ם 2975/15 הוצאת עיתון 'הארץ' נ'
31 משרד החוץ, פסקה 24 (6.6.2016)). אלא שחרף העובדה כי פרק זמן משמעותי חלף מאז
32 חקיקת חוק חופש המידע, נראה כי עקרונותיו טרם הופנמו. ממש כך התרשמתי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 21-10-65341 המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצנברגר נ' מתאם פעולות הממשלה בשטחים

- 1 בעניינינו. המשיב לא הגיב כלל לפנייה האחרונה של העותרת, מה שחייב אותה להגיש
 2 את העתירה. כך קובע סעיף 7(ד) לחוק חופש המידע: "החליטו הרשות הציבורית
 3 להעמיד את המידע לרשות המבקש, תבוצע החלטתה תוך זמן סביר בנסיבות הענין אך
 4 לא יאוחר מ-15 ימים, זולת אם קבע הממונה, מטעמים מיוחדים, כי ההחלטה תבוצע
 5 במועד מאוחר יותר; הרשות תודיע למבקש חיכו ומתי יעמוד המידע לרשותו" (ההדגשה
 6 שלי). עולה אפוא כי המחוקק ראה להתוות את סדרי העבודה של רשויות המנהל ולהטיל
 7 על הרשות חובה ליידע את המבקש אשר לטיפול בבקשתו. לא כך נהג המשיב בעניינינו.
 8 תכלית חוק חופש המידע, בין היתר היא להטמיע בקרב רשויות המינהל את עקרונות
 9 השקיפות ושיתוף הציבור, בכפוף לחריגים הקבועים בחוק (ראו למשל: עת"מ 6013/04
 10 מדינת ישראל, משרד התחבורה נ' חברת החדשות הישראלית בע"מ, פ"ד ס(60) 60,
 11 75-77 (2006)). התנהלות המשיב, שלא טרח לענות על פניית העותרת עומדת בניגוד
 12 לעקרונות שראה המחוקק להנחיל לרשויות המינהל.
- 13 ב. המשיב לא פעל כמצופה מרשות מנהלית בכובעה כבעלת דין.
 14 המשיב, ככל רשות מינהלית, הוא נאמן הציבור וכפוף לכללי המשפט המינהלי (בגי"ץ
 15 164/97 קונטרס בע"מ נ' משרד האוצר, אגף הנכס והמע"מ, פ"ד נב(1) 289, 319
 16 (1998)). בצד זה המשיב הוא גם בעל דין הכפוף לחובות דיוניות. אך לאחרונה התייחס
 17 בית המשפט העליון להתדיינות בבתי המשפט המינהליים ולהשפעת הרפורמה בסדרי
 18 הדין על אופן הדיון: "רוח חדשה נושבת במפרשי סדרי הדין של בתי המשפט, על רקע
 19 הרפורמה החדשה בתקנות סדר הדין האזרחי... תקנות אלה, כידוע, חלות גם בהליכים
 20 מינהליים, לרבות הליכי ערעור, בשינויים המחויבים" (עע"מ 1338/21 חנן אום אלפחם,
 21 חברה למתן שירותי בית ורווחה בע"מ נ' משרד העבודה, הרווחה והשירותים
 22 החברתיים, פסקה 17 לפס"ד של כבי השופט סולכרג (6.10.2021)).
- 23 כבעל דין כפוף המשיב לעקרון המידתיות הדיונית ועל פיו, אם המשיב יכול היה במאמץ
 24 סביר לנקוט בפעולות שייתרו את הגשת העתירה לכתחילה, היה עליו לעשות כן. משלא
 25 פעל כך הרי שפסיקת הוצאות במקרים המתאימים מבטאת את בזבוז המשאבים שנגרם
 26 לעותר ולבית המשפט בשל הצורך לקיים הליך משפטי שיכול היה להימנע. הדברים
 27 נכונים שבעתיים כאשר העתירה הוגשה נוכח חוסר התגובה של המשיב. התרשמתי אפוא
 28 כי בנסיבות היתה הגשת העתירה מוצדקת. לכך התייחס בית המשפט העליון כשקבע כי
 29 "העדר המענה מצד המשיב לפניית העותרים במשך תקופה כה ממושכת הצדיק,
 30 אובייקטיבית ולא רק סובייקטיבית, את עצם הגשת העתירה. אם הגשת העתירה
 31 הביאה לקבלת מענה, הרי שעניין זה מהווה אף הוא סעד, ולו חלקי" (בגי"ץ 5562/08

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים
מנהליים**

**עת"מ 21-10-65341 המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר נ' מתאם
פעולות הממשלה בשטחים**

- 1 סאמיח פארק אמין סקא נ' מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית, פסקה 4
2 .((11.12.2008))
- 3 ג. במסגרת שיקולי הבאתי בחשבון את העובדה כי המשיב אף לא נדרש להגשת תגובה
4 לעתירה, דבר שחסך אך לו את העיסוק בסוגייה. מנגד נתוני זעתי לכך כי לא התקיים
5 דיון בעתירה.
- 6 ד. שיקול נוסף ששקלתי הוא כי המשיב בענייניו הוא רשות ציבורית, והכספים שבקופתו
7 הם למעשה כספי הציבור (בר"ם 6729/10 המוסד לביטוח לאומי נ' ההסתדרות הכללית
8 של העובדים בארץ ישראל ההסתדרות במרחב חיפה, פסקה 77 (8.7.2021)).
9
- 10 12. כך כפי שציינתי, ראיתי לדחות את טענות המשיב. אין זה סביר כי המשיב יתעלם מפנייה
11 מוקדמת של העותרת. אין זה מספיק כי המשיב פעל כדי לתת מענה אלא היה עליו, בנסיבות
12 העניין, ליידע את העותרת בדרך של מענה לפנייתה כי בקשתה בטיפול וכי נדרש לו משך זמן
13 נוסף למענה. אין זה ראוי כי הרשות תתעלם, למעשה, מפניות הציבור אליה ושבעתיים כך
14 כאשר הפניה נעשית על רקע בקשה קודמת שלא נענתה, בקשה שעניינה הוא מימוש זכות
15 סטטוטורית העומדת לרשות הציבור הרחב.
16
- 17 13. מנגד, לא נעלם מעיניי כי בנסיבות דנא אין להורות על פסיקת הוצאות על הצד הגבוה, שכן
18 למעשה העתירה נמחקה זמן לא ארוך לאחר שהוגשה.
19
- 20 14. לאחר ששקלתי הנדרש אני מחייבת את המשיב בהוצאות העותרת בסך כולל של 7,000 ₪.
21 אני מורה למזכירות להחזיר לעותרת את האגרה בהתאם לתקנות האגרות.
22
23 ניתנה היום, כ"ט כסלו תשפ"ב, 03 דצמבר 2021, בהעדר הצדדים.
24

אסתר נחליאלי חיאט, שופטת

25
26